Partea introductivă
Dosarul nr. 1-32/2024

S E N T I N Ţ Ă
În numele Legii

16 ianuarie 2025 mun. Hîncești,

Judecătoria Hîncești, sediul Central,
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul – Valentina Suruceanu,
Grefier – Carolina Tintă,
Cu participarea:
Procurorilor în Procuratura r-nlui Hîncești – Sturzu Veaceslav și Dorin Moraru,
Avocaților care acordă asistență juridică garantată de stat – Eugeniu Nichifor și Radu Dubceac,

examinând în ***şedinţă de judecată publică, în limba de stat***, cauza penală de învinuire a lui,

Roșcovan Olga ***,** *născută la *****, IDNP *****, originară din mun. *****, cu ultimul domiciliu cunoscut în mun. *****, str. *****, ******

- în săvârşirea infracţiunii prevăzute de art. 201^2 din Codul penal.

La data de 09 februarie 2024, în Judecătoria Hîncești, sediul Central a parvenit pentru examinare cauza penală de învinuire a Olgăi Roșcovan de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201^2 Cod penal.

Conform fișei din 09 februarie 2024, cauza a fost repartizată în mod automat-aleatoriu judecătorului Lilia Roic-Botezatu.

Prin încheierea Vicepreședintelui interimar al Judecătoriei Hîncești, Corina Albu cu privire la redistribuirea dosarelor din 12 martie 2024 s-a dispus redistribuirea aleatorie din procedura judecătorului Lilia Roic-Botezatu toate dosarele penale, civile și contravenționale, cu excepția cauzelor în care vor fi menținute împuternicirile judecătorului, fiind deblocat sediul Central al Judecătoriei Hîncești.

Potrivit fișei de repartizare repetată a dosarului, la data de 14 martie 2024 cauza respectivă a fost repartizată judecătorului Valentina Suruceanu.

Cauza penală s-a aflat în proces de examinare din data de 22 martie 2024, potrivit încheierii de fixare a termenului pentru desfășurarea ședinței preliminare, până la data de 16 ianuarie 2025.

Procedura de citare legal executată.

Procurorul Dorin Moraru, a solicitat încetarea atît a procesului contravențional cît și a procesului penal de învinuire a Olgăi Roșcovan de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 201^2 Cod penal.

Apărătorii inculpatei, avocații Eugeniu Nichifor și Radu Dubceac, au solicitat încetarea cauzei penale în legătură că fapta nu este prevăzută de legea penală ca infracțiune.

Partea descriptivă

În baza materialelor din dosar și a probelor administrate în faza de urmărire penală, recunoscute și acceptate de inculpat în ședința de judecată, instanța de judecată,

c o n s t a t ă:

Situaţia de fapt reţinută de instanţă.

La data de 13 iulie 2023 **Roșcovan Olga** locuitoare a mun. *****, str. *****, fiind mama biologică a copiilor *****, anul nașterii *****, ***** anul nașterii *****, şi *****, anul nașterii *****, s-a eschivat cu rea- voinţă de la exercitarea obligaţiilor sale părinteşti, datorită cărui fapt copiii au fost lăsaţi fară supraveghere, locuind într-un mediu vicios, acţiuni ce au determinat, în baza Dispoziţiei Primăriei mun. Hînceşti nr.***** din 13.07.2023 cu privire la plasamentul de urgenţă a copiilor aflaţi în situaţie de risc, plasarea minorului *****, anul nașterii *****, în Centrul municipal de plasament şi reabilitare pentru copii de vîrstă fragedă Chişinău, precum şi a minorilor *****, anul nașterii *****, şi ***** anul nașterii *****, în Centrul de plasament temporar „Brînduşa" din mun. Hîncești.

Acțiunile **Olgăi Roșcovan** au fost încadrate în baza art. 201^2 Cod penal, după indicii calificativi ***"Eschivarea cu rea-voinţă a părinţilor de la exercitarea obligaţiilor părinteşti, dacă aceasta a determinat plasamentul copilului în instituţii rezidenţiale sau servicii sociale de plasament".***

Pînă la începerea cercetării judecătorești, inculpata **Roșcovan Olga** fiind asistată de avocatul Eugeniu Nichifor nu a intervenit personal prin înscris autentic din care să certifice recunoașterea săvîrșirii faptei indicate în rechizitoriu, inclusiv nu a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Or, din materialele cauzei penale și declarațiile inculpatei, ultima nu recunoaște vina, evitînd interveniarea unor cereri în ordinea prevăzută de art. 364^1 din Codul de procedură penală, ceia ce concluzionează că cauza penală de acuzarea lui **Roșcovan Olga** în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201^2 din Codul penal, urmează a fi examinată *în procedură generală* prevăzută de Codul de procedură penală.

Audiat în şedinţa de judecată, inculpata **Roșcovan Olga** vina nu a recunoscut și a declarat că, este mama biologică a 3 copii *****, ***** și *****. Toți trei copii sunt la Centru pentru că nu are condiții de trai bune de creștere și îngrijire a copiilor. Nu are un loc de trai, dar poate să ia copii în or. Cricova unde se află acum la mătușa sa. Este de acord ca să fie sancționată cu muncă neremunerată în folosul comunității, îi pare rău de cele întîmplate. Ulterior, nu sa prezentat în ședința de judecată renunțînd la ultimul cuvînt.

Fiind în prezența circumstanțelor respective, instanța a dispus finalizarea cauzei în lipsă, or, dreptul la apărare a inculpatei Tidva Svetlana este respectat fiind apărată în proces de către avocații care acordă asistență juridică calificată de stat – Eugeniu Nichifor și Radu Dubceac.

Audiind opinia participanților la proces, studiind materialele dosarului penal în raport cu prevederile legale care guvernează spețа, instanța de judecată reține următoarele :

Pentru demonstrarea situaţiei fixate, instanţa de judecată îşi argumentează soluţia prin următoarele probe administrate și cercetate pe parcursul procesului judiciar.

-***Procesul-verbal din 24.07.2023 privind consemnarea celor constatate***, potrivit căruia la 24.07.2023, Roşcovan Olga, anul nașterii *****, dom. mun. *****, str. *****, fiind mamă biologică a copiilor minori *****, anul nașterii *****, ***** anul nașterii ***** şi *****, anul nașterii *****, s-a eschivat cu rea voinţă de la exercitarea obligaţiunilor părinteşti, copiii fiind lăsaţi fară supraveghere, locuind într-un mediu vicios, fapt care a impus de urgenţă plasarea acestora în Centrul Municipal de Plasament şi reabilitare pentru Copii de vîrstă Fragedă /f.d.4/;

-***Nota informativă nr. 02/1-37/747 din 14.07.2023 întocmită de către Primăria mun. Hînceşti cu privire la situaţia de risc a copiilor minori*** *****, anul naşterii *****, ***** anul naşterii şi *****, anul naşterii *****, în urma căruia copiii au fost plasaţi în Centrul Municipal de Plasament şi Reabilitare pentru copii de vîrstă fragedă din mun. Chişinău pe un termen de pînă la 45 de zile /f.d.15/;

-***Informarea Primăriei mun. Hînceşti din 13.07.2023*** prin care în urma examinări cazului, comisia ATL mun. Hînceşti a luat decizia de a plasa în Centrul Municipal de Plasament şi Reabilitare pentru Copii de Vîrstă Fragedă din mun. Chişinău copiii minori: *****, anul naşterii **********, ***** anul naşterii **********, *****, anul naşterii **********, începînd cu data de 10 iulie 2023 /f.d.9/;

-***Copia actului de verificare a condiţiilor de trai emisă de către Primăria mun. Hînceşti***, potrivit căreia au fost evaluate condiţiile de trai ale familiei Roşcovan Olga /f.d.18/;

-***Copia dispoziţiei nr.125 din 13.05.2020 întocmită de către Primăria mun. Hînceşti*** cu privire la evaluarea iniţială a copilului minor ***** anul naşterii ***** /f.d.19/;

-***Copia dispoziţiei nr.126 din 13.05.2020 întocmită de către Primăria mun. Hînceşti*** cu privire la evaluarea iniţială a copilului minor *****, anul naşterii ***** /f.d.24/;

-***Copia dispoziţiei nr.247 din 05.09.2022 întocmită de către Primăria mun. Hînceşti*** cu privire la evaluarea iniţială a copilului minor *****, anul naşterii ***** /f.d.25/;

-***Copia dispoziţiei nr.244 din 19.10.2020 întocmită de către Primăria mun. Hînceşti*** cu privire la luarea la evidenţă şi evaluarea complexă a copilului minor *****, anul naşterii ***** /f.d.26/;

-***Copia dispoziţiei nr.386 din 13.07.2023 întocmită de către Primăria mun. Hînceşti*** cu privire la luarea copiilor minori de la părinţi şi plasamentul de urgentă a acestora /f.d.27/;

-***Copia dispoziţiei nr.387 din 14.07.2023 întocmită de către Primăria mun. Hînceşti*** cu privire la luarea la evidenţă şi evaluarea complexă a copilului minor *****, anul naşterii ***** /f.d.28/;

-***Copia dispoziţiei nr.245 din 19.10.2020 întocmită de către Primăria mun. Hînceşti*** cu privire la luarea la evidenţă şi evaluarea complexă a copilului minor ***** anul naşterii ***** /f.d.29/;

-***Procesul-verbal de examinare a documentelor***, acţiune procesuală efectuată la data de 08.12.2023 /f.d.62/;

-***Actele examinate prin procesul-verbal de examinare din data de 08.12.2023*** recunoscute în calitate de mijloc material de probă /f.d.63/.

Audiind participanții la proces, cercetând materialele cauzei penale din punct de vedere al pertinenţei, concludenţii, utilităţii şi veridicităţii lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, instanţa de judecată consideră că vinovăţia inculpatei <u>Roşcovan Olga</u> de săvârşirea infracţiunii prevăzute de art. 201² Cod penal – eschivarea cu rea-voinţă a părinţilor de la exercitarea obligaţiilor părinteşti, dacă aceasta a determinat plasamentul copilului în instituţii rezidenţiale sau servicii sociale de plasament (în vigoare la data săvârşirii faptei, la moment abrogată prin legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului penal şi a Codului contravenţional) nr. 136 din 06.06.2024, în vigoare 07.09.2024), s-a confirmat.

În acest sens, instanța notează că, din probele cercetate în şedinţa de judecată şi acceptate de inculpați, care nu au fost contestate în niciun fel, rezultă faptele și circumstanțele constatate în prezenta cauză.

Aceste fapte și circumstanţe s-au confirmat dincolo de orice dubiu rezonabil prin probele administrate în cursul urmăririi penale,

În consecinţă, instanţa de judecată consideră că vinovăţia inculpatei **Roşcvan Olga** în săvârşirea infracţiunii prevăzute de art. 201^2 Cod penal (în vigoare la data săvârșirii faptei) a fost probată.

Totuși, după cum s-a indicat *supra*, prin Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului penal şi a Codului contravenţional) nr. 136 din 06.06.2024, în vigoare 07.09.2024, articolul 201^2 din Codul penal a fost abrogat.

Deși prevederile art. 201^2 din Codul penal, au fost abrogate, instanța notează că însăși fapta prevăzută anterior de art. 201^2 Cod penal, nu a fost dezincriminată în general, ci a fost exclusă din sfera ilicitului penal, fiind plasată prin aceeași lege în sfera ilicitului contravențional, constituind contravenția prevăzută de art. 64^1 din Codul contravențional.

În acest context, instanța de judecată notează că, în conformitate cu art. 10 alin. (1) din Codul penal, legea penală care înlătură caracterul infracţional al faptei, care uşurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situaţia persoanei ce a comis infracţiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvîrşit faptele respective pînă la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au
antecedente penale.

Având în vedere că prin Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului penal şi a Codului contravenţional) nr. 136 din 06.06.2024, în vigoare 07.09.2024, se înlătură caracterul penal al faptei, iar faptei i s-a atribuit o conotație contravențională, instanța va aplica legea nouă cu efect retroactiv pentru faptele săvârșite până la intrarea în vigoare a acestei legi.

Așadar, fapta reținută de instanța de judecată va fi încadrată juridic în conformitate cu rigorile legii noi în temeiul art. 64^1 din Codul contravențional – eschivarea cu rea-voinţă a părinţilor de la exercitarea obligaţiilor părinteşti, dacă aceasta a determinat plasamentul copilului în instituţii rezidenţiale sau servicii sociale de plasament.

În conformitate cu art. 332 alin. (1) Cod de procedură penală, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute în art.275 pct.5)– 9), 285 alin.(2), precum şi în cazurile prevăzute în art.53-60 din Codul penal, instanţa, prin sentinţă motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă.

Potrivit art. 332 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care fapta persoanei constituie o contravenţie, instanţa încetează procesul penal şi, concomitent, soluţionează cauza conform prevederilor Codului contravenţional al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 275 pct. 41 Cod de procedură penală, urmărirea penală nu poate pornită, iar dacă a fost pornită, nu poate fi efectuată, şi va fi încetată în cazurile în care: fapta constituie contravenţie.

Potrivit art. 285 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, încetarea urmăririi penale are loc în cazurile de nereabilitare a persoanei, prevăzute la art.275 pct.4)–9) din prezentul cod.

În conformitate cu art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, sentinţa de încetare a procesului penal se adoptă dacă: există alte circumstanţe care exclud sau condiţionează pornirea urmăririi penale şi tragerea la răspundere penală.

Potrivit art. 391 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul prevăzut în art.332 alin.(2), instanţa încetează procesul penal, cu aplicarea sancţiunii contravenţionale prevăzute în Codul contravenţional al Republicii Moldova.

Relativ la aspectele de fapt și de drept reținute anterior, având în vedere că fapta considerată anterior infracțiunea prevăzută de art. 201^2 din Codul penal, urmare a intervenirii legii penale mai blânde, constituie la moment contravenția prevăzută de art. 64^1 Cod contravențional, instanța va înceta procesul penal şi, concomitent, va soluționa cauza conform prevederilor Codului contravenţional.

În acest sens, instanța de judecară relevă că, în conformitate cu art. 41 alin. (1) Cod contravențional, sancţiunea contravenţională se aplică în funcţie de caracterul şi de gradul prejudiciabil al contravenţiei, de caracteristica persoanei şi de circumstanţele atenuante şi agravante.

În conformitate cu art. 41 alin. (2) Cod contravențional, faţă de persoana a cărei vinovăţie este dovedită se aplică o sancţiune echitabilă, în limitele şi în conformitate cu dispoziţiile prezentului cod.

Procurorul în ședința de judecată a solicitat încetarea procesului penal și a procesului contravențional.

Apărătorii inculpatei, avocații Eugeniu Nichifor și Radu Dubceac s-au expus pentru încetarea procesului penal.

În conformitate cu art. 42 alin. (2) lit. d) Cod contravențional, instanţa reţine în calitate de circumstanţă atenuantă - săvîrşirea contravenţiei de către o persoană care întreţine copil cu vîrsta de pînă la 8 ani.

Circumstanțe agravante, prevăzute de art. 43 Cod contravențional, instanța a reținut comiterea contravențiilor.

Or, prin hotărîrea Judecătoriei Hîncești, sediul central din 20 noiembrie 2023, Roșcovan Olga a fost recunoscută vinovată de comiterea contravenției prevăzute de art. 63 alin.(1) Cod contravențional, și sancționată cu amendă în mărime de 6 unități convenționale, ce constituie suma de 300,00 lei /f.d.60-61/.

Instanța stabilește că vinovăția **Olgăi Roşcovan** este dovedită pe deplin, iar probele administrate de către organul de constatare nu prezintă îndoială, fiind administrate cu respectarea legii.

În conformitate cu art. 26 lit. d) Cod contravențional, înlăturarea răspunderii contravenționale pentru fapta ce conține elementele constitutive ale contravenției are loc în cazul prescripției răspunderii contravenționale.

Potrivit alin. (1) și (2) din art. 30 Cod contravențional (*în redacţia Legii nr.218-XVI din 24.10.2008, în vigoare la 31.05.20009*), prescripția înlătură răspunderea contravențională, termenul general de prescripție a răspunderii contravenţionale era de unu an de zile.

Ulterior, prin Legea nr. 136 din 06.06.2024, a fost modificat art. 30 alin. (2) și (3) din Codul contravențional, și la moment legiuitorul a prevăzut că termenul special de prescripție este de 18 luni, iar pentru contravenţiile prevăzute la art.74 alin.(4) şi (10), art.78^1, art.155^1, art.177 alin.(3) şi (4) lit.c), d), g) şi art.179 este de 24 de luni.

În conformitate cu art. 3 alin. (1) și (6) din Codul contravențional, caracterul contravenţional al faptei şi sancţiunea ei contravenţională se stabilesc de prezentul cod în vigoare la momentul săvîrşirii faptei, timpul săvîrşirii contravenţiei este considerat timpul săvîrşirii acţiunii ilicite.

La caz, fapta a fost săvîrșită de **Roșcovan Olga** la 13 iulie 2023, și instanța va aplica prevederile Legii nr. *nr.218-XVI din 24.10.2008* prin prisma principiului retroactivității legii penale*, normă* care este mai blîndă pentru contravenient.

Or, conform art. 10 din Codul penal, *Legea penală care înlătură caracterul infracţional al faptei, care uşurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situaţia persoanei ce a comis infracţiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvîrşit faptele respective pînă la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale. Legea penală care înăspreşte pedeapsa sau înrăutăţeşte situaţia persoanei vinovate de săvîrşirea unei infracţiuni nu are efect retroactiv.*

Astfel, instanța de judecată conchide că vinovăția **Olgăi Roșcovan** în comiterea contravenției prevăzute de art. 64[1] din Codul contravențional, este dovedită, dar ținând cont de faptul, că de la momentul comiterii contravenției au trecut mai mult de un an și zile cît și cele 18 luni, în legătură cu prescripția răspunderii contravenționale, procesul se încetează.

Or, de la data comiterii faptei și pînă la pronunțarea hotărîrii judecătorești au trecut 1 /unu/ an și 6 /șase/ luni.

Potrivit art. 5 alin. (1) din Codul contravențional, nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvîrşirea unei contravenţii, nici supus sancţiunii contravenţionale decît în conformitate cu legea contravenţională.

Cu precădere la caz, se atestă că, de la data săvârșirii faptei, (13 iulie 2023) până la data examinării cauzei au trecut 1 /unu/ an și 6 /șase/ luni, respectiv a intervenit termenul de prescripție, situaţie care se încadrează în condiţiile art.30 alin.(1) din Codul contravenţional, expirând termenul de tragere la răspundere contravenţională.

Acest fapt derivă din prevederile art. 30 alin. (1) și (2) din Codul contravenţional (*în redacţia Legii nr.218-XVI din 24.10.2008, în vigoare la 31.05.20009*), potrivit cărora prescripţia înlătură răspunderea contravenţională. Termenul general de prescripţie a răspunderii contravenţionale este de unu an. Pentru contravenţia de la art.64[1] Codul contravenţional nu este prevăzut un termen special de prescripţie.

Conform art. 441 alin. (1) lit. b) din Codul Contravențional, procesul contravenţional pornit încetează, dacă se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art.3 alin.(3), art.4 alin. (3) și articolele 20-30.

Prescripţia răspunderii contravenţionale este reglementată de art. 30 din Codul contravenţional, caz care intră sub incidenţa art. 441 alin. (1) lit. b) din același Cod.

Prin urmare, procesul contravenţional privind comiterea contravenției prevăzute de art.64[1] din Codul contravenţional, în privinţa **Olgăi Roșcovan**, urmează a fi încetat pe motivul intervenirii prescripției răspunderii contravenționale.

Partea dispozitivă

În temeiul celor expuse supra, în conformitate cu art. 10 Cod penal, 332, 275, 341, 384, 385, 391,392-396, 397 Cod de procedură penală, art. 30, 441 Cod contravențional, instanţa de judecată,

h o t ă r ă ș t e:

Procesul penal privind învinuirea **Olgăi Roșcovan** de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 201[2] Cod penal, se încetează din motiv că fapta acesteia constituie o contravenție.

Se recunoaște vinovată **Roșcovan Olga** de comiterea contravenției prevăzute de art. 64[1] din Codul contravențional.

Procesul contravențional în privința **Olgăi Roșcovan** privind comiterea contravenției prevăzute de art. 64[1] din Codul contravențional, se încetează, pe motivul intervenirii prescripției răspunderii contravenționale.

Sentinţa cu drept de contestare la Curtea de Apel Centru în termen de 15 zile, de la pronunțarea sentinței integrale, prin intermediul Judecătoriei Hîncești.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul Valentina SURUCEANU